

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2016/1308
Arkivnr. 323
Løpenr: 18234/2016

BERGEN 04.11.2016

HØRINGSSVAR – FORSLAG TIL ENDRINGER I HAVRESSURSLOVEN § 22 OM SPORTS- OG REKREASJONSFISKE OG TIL NY FORSKRIFT OM TURISTFISKEVIRKSOMHETER

Departementet foreslår flere endringer for å øke kunnskapen om uttaket av ressurser som kan relateres til turistfiske. Havforskningsinstituttet er enig i at de foreslåtte tiltakene kan være veldig nyttige for å få en bedre oversikt over beskatningen i turistfiskerier, men noen av dem trenger litt redigering etter Havforskningsinstituttets mening hvis de skulle bidra til en bedre kartlegging.

Registrering

Departementet foreslår at alle virksomheter som (1) «driver næringsvirksomhet basert på turistfiske i sjø og som disponerer to eller flere fartøy for utleie til fisketurister eller disponerer ett eller flere fartøy som tar turister med på fiske», og (2) «er registrert i merverdiavgiftsregisteret, jf. lov om merverdiavgift» skal være registrert i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter. For å stimulere fisketurister til å velge registrerte turistfiskevirksomheter skal gjestene som benytter registrerte turistfiskevirksomheter kunne utføre 30 kg fisk eller fiskevarer per person i stedet for 15 kg.

Det er full støtte fra Havforskningsinstituttets side for å innføre en obligatorisk registrering av turistfiskebedrifter og utleiefartøy. Begge tiltak kan gi en mye bedre oversikt over aktørene som driver med turistfiske enn vi har i dag, og er veldig nyttige for kostnadseffektiv forskning. Det er svært viktig at slike registre blir oppdatert årlig, slik at man kan bruke informasjonene i forskning og forvaltning. Havforskningsinstituttet foreslår at også virksomheter som ikke oppfyller punktene (1) og (2) får mulighet (ikke obligatorisk) til å registrere seg med alle forpliktelsene og fordelene dette medfører, slik at man får data fra flest mulig virksomheter. Effekten av en kvoteøkning fra 15 kg til 30 kg på fangst og innsats er ukjent og vil forventelig variere geografisk og mellom virksomheter. Det er viktig at effekten av kvoteøkningen blir evaluert på et senere tidspunkt når mer kunnskap er framskaffet.

Rapportering av fangst

Departementet foreslår at alle registrerte turistfiskevirksomheter skal rapportere fangster (fiskeslag og antall fisk eller kvantum i kilo) en gang per måned. Dessuten skal Fiskeridirektoratet kunne gi forskningsinstitusjoner tillatelse til å pålegge et begrenset antall virksomheter til å delta i utvalgsundersøkelser.

Havforskningsinstituttet mener at et eventuelt obligatorisk fangrapporeringssystem må være så forenklet som mulig. Det er en stor risiko for at data på kvantum i kilo samlet inn via en generell pålagt egenrapportering vil ha store feilkilder. Erfaringer fra en studie i 2009 har vist at det er stor variasjon i kvaliteten av fangstrapporater fra turistfiskevirksomheter, og man må ha en veldig god oppfølging for å få inn fangstrapporater av høy kvalitet (Vølstad m.fl. 2011). Kvaliteten på egenrapportering vil forventelig reduseres når fangstene er store og antall arter øker. Videre er vår erfaring basert på kontrollerte studier med bruk av elektroniske vekter på turistfiskebedrifter at pålitelig rapportering av fangsten i rundvekt kan skape store utfordringer siden turister kan komme inn med hel fisk, sløyd fisk eller filet, i varierende grad.

Havforskningsinstituttet foreslår at alle registrerte virksomheter blir pålagt å rapportere innsats (antall fiskende gjester og antall båter leid ut per uke) og fangsten i begrenset omfang. Med begrenset omfang mener Havforskningsinstituttet at fangstene for de viktigste fiskeartene (må fastsettes regionalt i samarbeid med Fiskeridirektoratet og virksomhetene) blir registrert som antall fisk landet og sluppet ut per fiskeslag og dag. En slik rapportering kan gjennomføres ved bruk av en elektronisk app-løsning med enkel tilgang for brukerne (for eksempel via et nettbrett). Havforskningsinstituttet anbefaler at et slikt rapporteringssystem testes grundig gjennom et representativt utvalg av bedrifter før det blir innført for alle virksomheter.

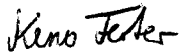
En rapportering av antall fisk kan gi en indikasjon på utviklingen av regionale fangster, men gir ikke en full oversikt over fangsten. Det er dessuten grunn til å forvente at data basert på egenrapportering alene ikke vil ha god nok kvalitet og presisjon til å inngå i «stock assessments». Derfor er det viktig at man gjennomfører utvalgsundersøkelser i utvalgte perioder i et representativt utvalg av virksomheter for å samle inn mer detaljerte data. Blant annet bør det samles inn data på fangstvekt, antall fisk sluppet ut, og lengde- og aldersfordeling for noen viktige fiskearter. Anslag på gjennomsnittsvikt av fisk fra utvalgsundersøkelser, f.eks., kan kombineres med rapportert totalt antall fisk landet for å anslå landet kvantum fisk i tonn. For å oppnå god presisjon i estimatene fra utvalgsundersøkelsen er det behov for tett oppfølging av virksomhetene. I tillegg er prøvetaking i felt, som gjennomført av Havforskningsinstituttet tidligere (Vølstad m.fl. 2011), viktig. Utvalgsundersøkelsene vil bidra til å kvalitetssikre fangstrapporeringen, og fungere som et supplement til den forenklete fangstrapporeringen når undersøkelsene gjennomføres regelmessig.

Havforskningsinstituttet foreslår at §3 blir endret, blant annet fordi den obligatoriske rapporteringen bør omfatte innsats men ikke kvantum i kg, og fordi Havforskningsinstituttet ikke har myndighet til å pålegge virksomheter til å delta i utvalgsundersøkelser: «§3 Rapportering av fangst og innsats. Turistfiskevirksomheter skal rapportere fangstene og innsats til Fiskeridirektoratet. Rapporteringen skal omfatte antall fiskende gjester og antall båter leid ut per dag, og skal differensieres på fiskeslag og inneholde en oversikt over antall fisk landet og sluppet ut. Rapporteringen skal gjøres en gang pr. måned, med mindre det ikke foreligger fangst. Fiskeridirektoratet kan gi utfyllende bestemmelser om rapporteringen. Fiskeridirektoratet kan også for utvalgte perioder pålegge et representativt utvalg av bedrifter til å delta i utvalgsundersøkelser som gjøres i forskningsøyemed.»

Informasjon

Departementet foreslår at virksomhetene blir pålagt å informere sine gjester om aktuelt regelverk. Det er full støtte fra Havforskningsinstituttets side for å innføre en slik ordning, siden studier viser at mange av gjestene ikke er kjent med gjeldene regler (for eksempel minstemålbestemmelser), og at kunnskapen varierer fra virksomhet til virksomhet.

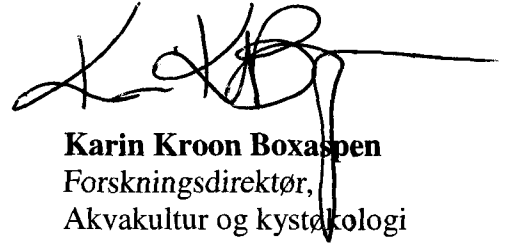
Vennlig hilsen

Keno Ferter
Post-Doc forsker,
Fiskeridynamikk

Jon Helge Vølstad
Gruppeleder,
Fiskeridynamikk

Karin Kroon Boxappen
Forskningsdirektør,
Akvakultur og kystøkologi